

OSNOVNA ŠOLA
VENCLJA PERKA
Ljubljanska 58 a
1230 Domžale
tel: 01/729-83-00
fax: 01/729-83-20
e-mail: os.vp-
domzale@guest.arnes.si

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO

ŠOLSKO LETO 2009/10

Zapisala in povzela:
Simona Tonkli Gornjak, univ.dipl.ped.

Ravnateljica:
Irena Vavpetič

I. PREDSTAVITEV ŠOLE

Osnovna šola Vencija Perka se nahaja na Ljubljanski 58 a v Domžalah. Šolo odlikuje veliko stvari, saj ima naziv eko šola, kar pomeni, da se tako učenci kot učitelji ozavešeni o pravilnem zbiranju in ločevanju odpadkov. Šola sodeluje tudi v različnih projektih kot so: Evropa v šoli, inovacijski projekt – Rad sem razrednik, Poti do kreativnih in učinkovitih učnih okolij z vključevanjem Montessori pedagogike, Fit klub, spodbujanje športnih aktivnosti za učence. V šoli poučuje 58 učiteljev, ki se ločijo na razredno in predmetno stopnjo, Učitelji razredne stopnje poučujejo od 1 do 5 razreda, učitelji predmetne stopnje pa od 6 do 9 razreda. Šolo obiskuje 547 učencev. Učenci imajo možnost jutranjega varstva in brezplačni prevoz, če so bolj oddaljeni od šole. Šola ponuja tudi podaljšano bivanje, kjer učenci lahko naredijo domačo nalogo, se sproščajo in igrajo s prijatelji. Šola ponuja različne interesne dejavnosti med katerimi lahko učenci izbirajo. Okolica šole je lepo urejena in ima veliko igrišče, kjer se učenci lahko igrajo in izvajajo različne športne aktivnosti.

Tako vodstvo kot učitelji si iz leta v leto prizadevajo izboljšati kvaliteto dela, pouka in poučevanje, s vključevanjem različnih pristopov, metod in oblik. Učitelji se strokovno izpopolnjujejo na individualnih izobraževanjih in skupinskih izobraževanjih namenjenih učiteljskemu zboru ali skupini učiteljev. Učitelji lahko izbirajo med izobraževanji, kjer pridobivajo poklicne kompetence in veščine za pouk ter med izobraževanji za osebno in duhovno rast. Vsak pa se lahko dodatno izobražuje s prebiranjem strokovne literature, ki je na voljo v dobro založeni šolski knjižnici.

II. POTEK SAMOEVALVACIJE

V letošnjem šolskem letu smo se v skladu z ZOŠ odločili samoevalvirati profesionalni razvoj zaposlenih oz. učiteljev. Vodenje in koordinacijo samoevalvacije je prevzela šolska pedagoginja v sodelovanju z vodstvom in ostalimi učitelji.

Namen samoevalvacije je ovrednotiti naše delo, na ravni opredeljevanja pojma kvalitetnega vzgojno-izobraževalnega učnega procesa. Zanimalo nas je, kako pomembno je strokovno izpopolnjevanje in razvoj učiteljev.

Na šoli se zavzemamo za dvigovanje kvalitete vzgojno-izobraževalnega procesa. Proces samoevalvacije je bil usmerjen v sistematično zbiranje podatkov, na podlagi katerih smo ugotovili naša močna in šibka področja izobraževanja ter možne poti za izboljšavo. S procesom samoevalvacije v prihodnje načrtujemo izboljšati tista šibka področja, ki jih je potrebno dopolniti, spremeniti glede na dobljene podatke.

➤ IZPELJAVA UGOTAVLJANJA SAMOEVALVACIJSKEGA PROFILA

Samoevalvacijo profesionalnega razvoja zaposlenih smo realizirali s pomočjo samoevalvacijskega »profila«. Obsežnejša samoevalvacijska anketa je bila namenjena izključno učiteljem, saj smo iskali kakovost njihovega izpopolnjevanja in izobraževanja na dveh nivojih: individualnih in skupinskih oblikah izobraževanj. Izdelali smo ustrezen instrumentarij, anketni vprašalnik, ki je večinoma zajemal že testirana vprašanja iz zbirke Modro oko¹. Nekatera vprašanja pa so specifična za našo šolo, saj so se nanašala pretežno na skupinsko izobraževanje v šoli kot vzgojno-izobraževalni instituciji.

➤ DOLOČITEV PREDMETA SAMOEVALVACIJE

Na osnovi samoevalvacijskega »profila« smo izbrali strokovno izpopolnjevanje in razvoj zaposlenih kot osrednji predmet samoevalvacije. Pri tem smo izhajali iz štirih področij oz. kazalnikov kakovosti:

- Samoizobraževanje
- Individualno izobraževanje
- Skupinsko izobraževanje
- Izvajanje različnih projektov v šoli

➤ ANALIZA PODATKOV IN PRIPRAVA SAMOEVALVACIJSKEGA POROČILA

Analizirali smo podatke, pridobljene s pomočjo anketnih vprašalnikov in pripravili samoevalvacijsko poročilo. Sledi obravnava analize samoevalvacijskega poročila na učiteljskem zboru in na svetu šole.

➤ NAČRT IN IZPELJAVA ZBIRANJA PODATKOV

¹ Modro oko: spoznaj, analiziraj, izboljšaj. Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v vzgoji in izobraževanju. Zavod RS za šolstvo, 2001.

Načrt zbiranja podatkov smo pripravili v mesecu decembru 2009. Zbiranje podatkov pa smo izpeljali v januarju 2010. Zbiranje podatkov je opravila šolska svetovalna služba z ravnateljico. Potek zbiranja podatkov:

- 4.1. 2010 so učitelji anketne vprašalnike dobili v svoj osebni predal
- Do 15.1.2010 so učitelji rešene anketne vprašalnike vrnilo šolski svetovalni službi

➤ ANALIZA ZBRANIH PODATKOV

Do 22.1.2010 smo zbrali ankete v vzorec vključenih subjektov (učiteljev). Sledila je obdelava in analiza zbranih podatkov. Dogovorili smo se, da dokončno obdelavo zbranih podatkov (s programom SPSS) z ugotovitvami in samoevalvacijsko poročilo z vsemi potrebnimi prilogami v celoti, pripravi šolska pedagoginja.

Zbrali smo naslednje anketne vprašalnike:

- 50 anketnih vprašalnikov učiteljev (predmetna in razredna stopnja)

➤ PRIPRAVA INSTRUMENTARIJA

Za izvedbo samoevalvacije smo pripravili naslednji instrumentarij:

- Anketni vprašalnik – strokovno izpopolnjevanje in razvoj učiteljev (glej prilogo)

III. REZULTATI SAMOEVALVACIJE IN USMERITVE

Samoevalvacijski vprašalnik smo razdelili na štiri pomembna področja ugotavljanja kakovosti izobraževanja, ki so se nanašala na izobraževanje, strokovno izpopolnjevanje in osebni razvoj učiteljev:

- I. SAMOIZOBRAŽEVANJE
- II. INDIVIDUALNO IZOBRAŽEVANJE namenjeno lastnemu interesu učiteljev
- III. SKUPINSKO IZOBRAŽEVANJE, namenjeno skupini učiteljev in učiteljskemu zboru
- IV. RAZLIČNI PROJEKTI V ŠOLI

I. SAMOIZOBRAŽEVANJE

Pri samoizobraževanju nas je zanimalo predvsem kako pogosto se učitelji sami izobražuje, iz katerih virov ponavadi iščejo informacije, in kje se pojavljajo ovire. Pomembno se nam je zdelo, da jih povprašamo tudi po tem kdo je tisti, ki jih spodbuja, da se izobražujejo sami in kakšen pomen ima pri tem šolska knjižnica. Zanimalo nas je, če je opremljena s strokovno literaturo, ki jo učitelji potrebujejo pri svojem izobraževanju.

Na tem področju želimo dosežati naslednji standard kakovosti:

Na šoli želimo čimbolj spodbujati učiteljevo samoizobraževanje, da bi sami na lastno pobudo gradili svoje znanje in si prizadevali za bolj kvalitetni in kakovostni pouk in delo z učenci ter starši.

UGOTOVITVE IZ IZBRANIH PODATKOV²

Anketirali smo 50 učiteljev od tega je 21 tistih, ki poučuje na razredni stopnji, 24 na predmetni stopnji, 2 svetovalni delavki 2 učiteljici dodatne strokovne pomoči ter knjižničarko. Največ učiteljev 38% ima 20-30 let delovnih izkušenj oz. delovne dobe, 18% je tistih z 30 let in več, sledijo pa jim malo manj izkušeni učitelji z manj delovnih izkušenj.

Učitelji informacije za svoje izobraževanje iščejo na različne načine najbolj pogosto (66%) informacije poiščejo preko interneta, včasih (58%) pa tudi iz domačih strokovnih revij. Edini vir informacij, ki med učitelji ni tako priljubljen so tuje strokovne revije, saj 56% učiteljev skoraj nikoli informacije za izobraževanje ne išče po tujih revijah. Večina učiteljev (52%) se najbolj pogosto izobražuje enkrat na teden, 18% vprašanih pa enkrat na mesec, kar pomeni, da se učitelji zavedajo, da je izobraževanje in seznanjanje z novostmi korak k bolj kakovostnemu in učinkovitemu delu in uspehu. Po mnenju učiteljev (40%) je pogosto vodstvo šole tisto, ki jih spodbuja, da se izobražujejo včasih pa so to tudi učitelji sorodnih predmetov (54%), saj je njihov skupni cilj predmet, ki ga poučujejo in ostali učitelji (52%), ki lahko prav tako pomembno vplivajo na odločitev posameznih učiteljev za izobraževanje. Skoraj nikoli pa po mnenju vprašanih (78%) na njihovo samoizobraževanje ne vplivajo starši

² Podatki so obdelani s statističnim programom SPSS. Pri navedenih podatkih so upoštevani vsi odgovori na posamezna vprašanja. Za lažje razumevanje glej prilogo – podatki.

in učenci. Učitelji so s šolsko knjižnico zadovoljni, saj je 62% učiteljev mnenja, da jih dobro obvešča o novostih, predlaga strokovno literaturo (52%), je dobro opremljena s strokovnim gradivom (58%) in pripomore k nabavi potrebne literature, ki jo učitelj potrebuje za delo ali pa osebno rast (78%). Za učitelja je pomembno, da mu knjižnica omogoči vso potrebno literaturo, saj se le tako lahko učitelj seznanji z novostmi in pridobi kar se da kakovostno znanje tudi s pomočjo literature. Po mnenju vprašanih (48%) je edino medknjižnična izposoja malo slabša kar pa je lahko tudi znak, da učitelji te izposoje ne koristijo prav pogosto. Večina učiteljev (62%) pri samoizobraževanju nima nobenih ovir, kar pomeni, da si lahko svoje izobraževanje organizirajo sami glede na lastne potrebe. 385 vprašanih pa je mnenja, da se pri samoizobraževanju pojavljajo tudi razne ovire. Med najbolj pogostimi je ravno pomanjkanje časa in denarja, saj so nekatera izobraževanja predraga in v času ko poteka pouk, čeprav bi se jih učitelji radi udeležili. Nekateri imajo občutek, da služba in delo preveč posegata v njihov osebni prosti čas in zato zmanjka časa za samoizobraževanje, slabo vpliva tudi administracija šolskega dela.

UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE:

Na podlagi rezultatov lahko ugotovimo, da se učitelji pogosto sami izobražujejo, pri tem je zelo pomemben vir informacij ravno internet, kar pomeni, da skušajo svoje znanje nadgraditi, ga izboljšati in si prizadevajo za bolj kvalitetno in uspešno izvajanje pouka. Sledijo novostim in so z njimi tudi seznanjeni. Pri tem nekatere ovira predvsem čas in denar, zadovoljni pa so z gradivom in literaturo, ki jo lahko dobijo v dobro založeni šolski knjižnici, ki omogoča učiteljem kakovostno učenje in seznanjanje z novostmi preko knjig in literature.

Predlogi za izboljšanje:

- Vir informacij za samoizobraževanje naj ne bo le internet ampak tudi tuje, domače strokovne revije
- Samoizobraževanje naj bolj spodbujajo tudi učitelji sorodnih premetov in ostali učitelji ter vodstvo šole
- Šolska knjižnica naj bolj spodbuja tudi medknjižnično izposajo ter še bolj intenzivno predlaga in obvešča o novostih v zvezi s kvalitetnim delom pri pouku in uporabi različnih metod in oblik
- Šola bi morala še bolj spodbujati samoizobraževanje in predvsem prerazporediti in zmanjšati administracijo šolskega dela

II. INDIVIDUALNO IZOBRAŽEVANJE (seminarji po lastni izbiri)

Pri individualnem izobraževanju, ki smo ga izpostavili kot drugo pomembno področje profesionalnega razvoja smo učitelje spraševali po številu izobraževalnih programov, udeležbi na študijskih skupinah in razlogih, vključevanje v izobraževalne programe Učitelji so imeli tudi možnost oceniti znanja in izkušnje, ki so jih pridobili z izobraževalnimi programi. Izbirali so med razlogi za izobraževanja na izbranem področju ter oblikami izobraževanja. Povprašali smo jih tudi kako načrtujejo udeležbo na seminarjih in kako pridobijo informacije o kvalitetnih izobraževanjih in komu te informacije posredujejo. Zelo pomembno je, da se učitelji zavedajo svojega profesionalnega razvoja, zato so učitelji rangirali pomembne

elemente profesionalnega razvoja. Na koncu pa smo jih vprašali na katerih področjih bi se želeli usposabljeni v prihodnje.

Na tem področju želimo dosegati naslednji standard kakovosti:

Šola poskuša na različne načine spodbujati profesionalni razvoj učiteljev, tako da imajo sami možnost izbirati izobraževanje po lastni želji. Ena smer je strokovni poklicni razvoj, druga pa osebna in duhovna rast posameznika.

UGOTOVITVE IZ IZBRANIH PODATKOV

Večino učiteljev (31,6%), ki je odgovarjalo se je v preteklem šolskem letu udeležilo po 2 izobraževalna programa, kar pomeni, da je njihov interes , pridobiti čimveč znanja, novih izkušenj in spoznanj, ki pomembno vplivajo na vzgojno-izobraževalni proces.

Presenetljivo pa je, da se 66% učiteljev ni udeležilo vseh srečanj študijskih skupin, ki so organizirane na posameznem področju. Najbolj pogosti razlogi za neudeležbo so odsotnost z dela, pomanjkanje časa zaradi neustreznega urnika, predvsem pa nekvalitetna izvedba, nezanimive teme, slaba organizacija in posredovanje le teoretičnih znanj brez strokovnih izkušenj. Večina učiteljev (92%) se je vključilo v izobraževalne programe glede na svoje potrebe, izbirali pa so med ponujenimi možnostmi v katalogu, 63,3% vprašanih je izobraževalne programe izbralo na priporočilo vodstva, 58% pa glede na potrebe in prioritete šole. Učitelji se zavedajo, da je pomembno, da se izobražujejo, pomembno pa je tudi, da si lahko seminarje izbirajo sami, saj le oni vedo, katere izkušnje še potrebujejo za bolj kvalitetno delo. Tako lahko vidimo, da se je večina vprašanih (78%) v zadnjem šolskem letu udeležila predvsem strokovne razprave v aktivu in 66% učiteljev seminarjev, ki so bili objavljeni v katalogu nadaljnjega izobraževanja. Kar 82% učiteljev pa se ni udeležila hospitacije kolegov. Med pomembnimi individualnimi oblikami izobraževanja so po mnenju učiteljev pomembne še hospitacije ravnatelja, študij strokovne literature ter sodelovanje v projektih. Vsako izobraževanje je lahko kvalitetno ali pa tudi ne po mnenju učiteljev (68,7%) so z izobraževalnimi programi, ki so se jih udeležili v zadnjem šolskem letu pričakovano pridobili predvsem znanja, ki pomagajo izboljšati delo v razredu, 67,4% vprašanih je pridobilo znanja z ožjega strokovnega področja, 67,3% znanja s področja vzgoje, odnosov v razredu, 59,2% pa znanja s področja dela in sodelovanja s starši. Malo pa so učitelji (63,3%) pridobili znanja s področja informacijskih tehnologij ter dela in sodelovanja s študenti. To namreč pomeni, da učitelji izobraževalne programe ocenjujejo dobro, da so z njimi zadovoljni in da jim omogočijo nova znanja, spoznanja in izkušnje potrebne za kvalitetno delo. Učitelji so določena področja izbirali zaradi potrebe po nadgradnji, da bi čimbolj izboljšali kvaliteto dela, uvedli novosti, se kaj novega naučili, pridobili dodatno znanje in sodelovali v različnih projektih. Poznamo različne oblike izobraževanja, lahko potekajo zunaj šole, ali pa na šoli. Po mnenju učiteljev (59,2%) so bolj pomembne in potrebne ravno zunanje oblike izobraževanja, saj pripomorejo k novim znanjem in izmenjavi izkušenj, potekajo v manjših skupinah z enotnimi interesi, izbor je vezan na lasten interes, bolj so kvalitetne in omogočajo spoznavanje ter druženje z različnimi, novimi ljudmi. Medtem ko so oblike izobraževanja, ki potekajo znotraj šole po mnenju vprašanih (40,8%) bolj enostavne, bližje domu, omogočajo druženje s kolegi, so prilagojene posameznikovim potrebam, posredujejo bolj specifična znanja, ki pomagajo reševati aktualno problematiko na šoli, so časovno ugodne in cenejše ter

jih je lažje uskladiti z urnikom. Večina učiteljev (89%) je seznanjena s katalogi stalnega strokovnega spopolnjevanja in ocenjuje (66%), da je ponudba izobraževalnih programov dovolj pestra. Učitelji nimajo občutka, da se ne bi mogli udeležiti izbranih programov, saj kar 84% meni, da imajo veliko možnosti za udeležbo izbranih programov glede na lasten interes. Gradiva, ki ga učitelji dobijo na seminarjih se jim v 77,6% zdijo primerna in uporabna, vendar pa se 64% učiteljev ne bi udeležilo seminarjev v času med šolskimi počitnicami. Učitelji informacije o kvalitetnih izobraževanjih pridobijo od kolegov učiteljev (56%) ter ob pisni objavi programa v katalogu (47%). Največ učiteljev (60%) pa se za kvalitetno izobraževanje odloči kar po lastni presoji. Ne iščejo pa informacij od vodstva šole (88%), saj raje sami presodijo glede na njihovo strokovnost kaj je za njih bolj ali manj primerno. Učitelji svojo udeležbo na seminarjih skoraj vedno (36%) načrtujejo na podlagi ponudbe v katalogu in po tehtnem premisleku kaj je tisto kar zares potrebujejo (44%). Le včasih izobraževanje načrtujejo z vodstvom šole (60%) ter v strokovnem aktivu (56%), kar pomeni, da dajejo prednost predvsem lastnemu interesu in potrebam. Učitelji svoje znanje, ki so ga pridobili z udeležbo na seminarjih posredujejo predvsem z neformalnimi pogovori med učitelji (100%) ter s poročanjem na rednih sestankih učiteljev, predvsem aktivih pa tudi učiteljskih zborih (62%). Vendar pa učitelji svojega na novo pridobljenega znanje ne delijo s pisnimi poročili, s predstavitvami v obliki delavnic ali predavanj. Za strokovni razvoj učiteljev so pomembni elementi profesionalnega razvoja. Med najbolj pomemben element so učitelji (36%) uvrstili strokovno avtonomijo ter odgovornost učitelja. Bolj pomembne (26%) se jim zdijo predvsem spretnosti in veščine učitelja, pomembna (28%) je predvsem komunikacija in sodelovanje. Kot manj pomembno (30%) pa so izpostavili višjo poklicno etiko, najmanj pomembno (32%) potrebo po vseživljenjskem izobraževanju in kot nepomembno (64%) višjo stopnjo formalne izobrazbe. Učitelji so kot pomembna področja usposabljanja v prihodnje izpostavili predvsem delo in sodelovanje s starši, komunikacijo ter sodelovanje, odnose v razredu, didaktično-metodično področje, delo z učenci s posebnimi potrebami, sprostitvene tehnike, vzgojno področje ter informacijsko komunikacijsko tehnologijo. To pomeni, da se učitelji čedalje bolj zavedajo, da je pomembno ter potrebno imeti komunikacijske veščine, saj je le tako lahko delo in sodelovanje s starši ter delo v razredu bolj učinkovito.

UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE:

Na podlagi rezultatov lahko ugotovimo, da se učitelji radi in pogosto izobražujejo, saj se je večina v zadnjem šolskem letu udeležila po 2 izobraževanja, vendar pa se učitelji neradi udeležijo študijskih skupin, ker imajo občutek, da nič novega ne izvejo, da ne pridobijo strokovnih izkušenj, so nezanimive in kar je pomembno, zdijo se jim popolnoma nekvalitetne. Učitelji se vključujejo v izobraževalne programe glede na svoje potrebe, sami izbirajo predvsem med možnostmi, ki so ponujene v katalogu, seveda upoštevajo tudi priporočilo vodstva in potrebe šole.

Med individualnimi oblikami izobraževanja učitelji izbirajo predvsem seminarje objavljene v katalogu, strokovne razprave v aktivu, hospitacije ravnatelja, študij strokovne literature, sodelovanje v projektih, vendar pa ne izbirajo hospitacije kolegov, kar je zelo pomembno predvsem za lastni napredek in kakovost dela pri pouku. Znanje pridobljeno z izobraževalnimi programi je kakovostno, kvalitetno in ga učitelji dobro ocenjujejo ter so z njim zadovoljni. Izbrana področja učiteljem omogočajo izboljšati kvaliteto dela in pouka. Pomagajo jim pridobiti dodatna znanja, spremeniti učni proces ter sodelovati v projektih. Za učitelje so pomembne tako zunanje kot notranje oblike izobraževanja. Bolj pa so izpostavili

predvsem zunanje, ki potekajo zunaj šole, ker jih lahko izbirajo sami, so bolj kvalitetne, sproščene, potekajo v manjših skupinah z enotnimi interesi in po njihovem mnenju z njimi pridobivajo več novih znanj in izkušenj. Učitelji so z izobraževalnimi programi zadovoljni. Seznanjeni so s katalogi strokovnega spopolnjevanja, s ponudbo, ki se jim zdi dovolj pestra. Imajo občutek, da si lahko izberejo seminar po lastni želji oz izbiri, gradivo, ki pa ga dobijo na seminarjih je po njihovem mnenju ustrezno. Edino kar so izpostavili je, da se seminarja ne bi udeležili v času počitnic, ker morda počitnice vidijo bolj kot sprostitvev kot pa delo. Informacije o kvalitetnem izobraževanju učitelji pridobijo predvsem od kolegov učiteljev v objavljenem katalogu, po večini pa se odločajo po lastni presoji. Večina učiteljev informacije o kvaliteti izobraževanja ne iščejo pri vodstvu šole in izvajalcih izobraževanja, ker raje presodijo glede na svojo strokovnost in potrebe, kaj je tisto kar je bolj in manj primerno in kvalitetno. Učitelji pretežno načrtujejo izobraževanje na podlagi ponudbe v katalogu in tehtnem premisleku, kaj je tisto kar zares potrebujejo, le včasih načrtujejo z vodstvom šole in v strokovnem aktivu, kar pomeni, da je bolj pomemben predvsem lasten interes in potrebe. Učitelji svoje znanje, ki ga pridobijo na seminarjih delijo predvsem z neformalnimi pogovori med kolegi in s poročanjem na sestankih aktivov. Redko kdaj se odločijo, da bi svoje izkušnje delili na predavanjih oz. delavnicah, ki bi jih organizirali za svoje kolege. Učiteljem je pri elementih profesionalnega razvoja najbolj pomembna ravno strokovna avtonomija in odgovornost, kot pomemben element pa so izpostavili predvsem spretnosti in veščine ter komunikacijo in sodelovanje. Med manj pomembne elemente so uvrstili višjo poklicno etiko, potrebo po vseživljenjskem izobraževanju ter višjo stopnjo formalne izobrazbe. Učitelji se zavedajo, da so za kvalitetno delo in pouk potrebne predvsem spretnosti in veščine, strokovna avtonomija in seveda komunikacija ter sodelovanje tako z učenci, starši kot tudi s kolegi. Kot pomembno področje na katerem bi se učitelji v prihodnje želeli usposabljeni je predvsem delo in sodelovanje s starši ter komunikacijske veščine. To pomeni, da se učitelji zavedajo, da je komunikacija in sodelovanje pomemben element kakovosti, tako za delo z razredom, učenci kot tudi za boljše sodelovanje s starši. Med pomembna področja pa so izpostavili tudi didaktično-metodično področje in učence s posebnimi potrebami, ki v šoli potrebujejo posebne pristope, metode in oblike dela, zato pa je potrebno dodatno znanje in predvsem volja ter interes za delo z učenci.

Predlogi za izboljšanje:

- V prihodnje bo potrebno izboljšati predvsem udeležbo na študijskih skupinah
- Izboljšati bo potrebno tudi pogostejšo udeležbo kolegov pri hospitacijah, ker je pomembno, da se drug od drugega čimveč naučimo
- Bolj bo potrebno vključiti notranje oblike izobraževanja, ki potekajo na šoli
- Več učiteljev bo potrebno motivirati, da bi se izobraževanju udeleževali tudi v času počitnic
- Bolj bo potrebno motivirati in vključiti učitelje, da bi svoje znanje in izkušnje pridobljene s seminarjev delili s svojim kolegi na predavanjih in delavnicah

III. SKUPINSKO IZOBRAŽEVANJE V ŠOLI (skupine učiteljev, UZ)

Pri skupinskem izobraževanju v šoli nas je zanimalo predvsem izobraževanje na šoli, kako so učitelji zadovoljni z izobraževanjem, ki ga ponuja šola ali imajo možnost vplivati na vsebino, katero področje izobraževanja na šoli najbolj pogrešajo in kateri izvajalci so po njihovem mnenju najbolj primerni.

Na tem področju želimo dosegati naslednji standard kakovosti:

Šola poskuša organizirati čim bolj kakovostna izobraževanja na šoli, predvsem pa pri tem vključiti tudi učitelje, njihove potrebe, želje in izbrati tista področja, ki jih učitelji potrebujejo za izvajanje bolj kakovostnega pouka in dela z učenci in starši.

UGOTOVITVE IZ IZBRANIH PODATKOV

Na šoli organiziramo različne oblike izobraževanja. Po mnenju učiteljev so vse oblike izobraževanja, ki jih organizira šola dobro obiskane kar pomeni, da so kakovostne. 90% vprašanih meni, da so pedagoške konference z zunanjimi izvajalci ter seminarji v organizaciji šole dovolj kakovostni, 86% pa dobro ocenjuje tudi pedagoške konference, ki jih organizira sama šola. Večina učiteljev (68%) ima občutek, da ima včasih možnost vplivati na vsebino izobraževanja, kar pomeni, da se upoštevajo mnenja in potrebe učiteljev, 28% učiteljev pa je mnenja, da na vsebino ne more vplivati, kar pomeni, da imajo občutek, da njihovi predlogi niso sprejeti. Kot najbolj pomembno področje izobraževanja so učitelji (42%) izpostavili predvsem področje medsebojnih odnosov in komunikacije, pomembno se jim je zdelo tudi vzgojno področje (32%), kot manj pomembno pa so izbrali ožje strokovno področje (24%) ter didaktično-metodična znanja (34%). Najmanj pomembno pa se učiteljem zdi ravno področje informacijsko-komunikacijske tehnologije (56%). Kar pomeni, da se zavedajo, da so komunikacijske veščine, ter poznavanje vzgojnega področja zelo pomembne sestavine za boljše in kakovostno delo in sodelovanje s starši in učenci. Večina učiteljev (96%) je mnenja, imajo učitelji dovolj časa za skupinsko izobraževanje, saj to izobraževanje dopolnjuje ostala izobraževanja, nekateri celo menijo, da je časa dovolj, vendar pa učitelji izobraževanje premalo izkoriščajo, pomembno jim je, da poleg skupinskega izobraževanja ostane dovolj časa tudi za individualna izobraževanja. Najbolj primerni za skupinsko izobraževanje so po mnenju učiteljev (54%) ravno zunanji izvajalci, predavatelji, ker so bolj primerni, saj domače učitelje ostali ne poslušajo, niso zanimivi, dajejo nove izkušnje, znanja, ponujajo nove ideje, pristope, bolje motivirajo, imajo več izkušenj s predavanjem in vedo kaj udeleženci potrebujejo, so bolj strokovno podkovani in usposobljeni za organizacijo ter izvedbo. Učitelji imajo torej občutek, da so bolj primerni zunanji izvajalci, saj se je le 26% učiteljev odločilo za domače učitelje, ki naj bi delili svoja znanja. Med najmanj pomembne izvajalce pa so učitelji uvrstili svetovalne delavce (6%).

UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE:

Učitelji dobro ocenjujejo vse oblike izobraževanja na šoli to pomeni, da so zadovoljni tako s pedagoškimi konferencami v lastni izvedbi in z zunanjimi predavatelji kot tudi seminarji, ki jih organizira šola. Večina učiteljev ima občutek, da včasih lahko vpliva na vsebino izobraževanja to pomeni, da se upoštevajo predlogi, potrebe in želje učiteljev, vendar pa je še vedno nekaj učiteljev, ki nima občutka, da lahko kakorkoli vpliva na vsebino izobraževanja. Učitelji so kot najbolj pomembno področje izobraževanja izpostavili področje medsebojnih odnosov in komunikacije, saj učitelji brez tega težko izpeljejo kvaliteten pouk. Kot pomembno področje so izpostavili predvsem vzgojo, strokovno področje ter didaktično-metodična znanja, to pomeni, da učitelji vidijo prednost vzgojnega in komunikacijskega področja pred strokovnim in didaktično-metodičnim, saj je v razredu in pri delu z učenci pomembno, da imajo učitelji poleg strokovnega znanja tudi komunikacijske in vzgojne veščine, saj je za dobro in kvalitetno sodelovanje z učenci in starši to nujno potrebno. Najmanj pomembno pa so se jim zdela informacijsko komunikacijska znanja. Učitelji imajo občutek, da je za skupinsko izobraževanje namenjenega dovolj časa, saj je to izobraževanje pomembno in se dopolnjuje z ostalimi izobraževanji. Problem je le v tem, da ga učitelji premalo izkoriščajo, vendar pa jim je všeč, da še vedno ostane dovolj časa za individualno izobraževanje, ki pa se jim zdi še bolj pomembno. Po mnenju učiteljev so najbolj primerni izvajalci za skupinsko izobraževanje ravno zunanji predavatelji, ker so bolj zanimivi, posredujejo nove izkušnje, nasvete, znanja, nove ideje, pristope. Znajo bolj motivirati, saj so bolj strokovno podkovani in usposobljeni za organizacijo in izvedbo izobraževanja. Tudi domači učitelji so pomembni, čeprav jih učitelji niso postavili v ospredje, saj so njihove izkušnje dragocene, zato bi jih morali večkrat deliti z ostalimi kolegi.

Predlogi za izboljšanje:

- Učitelje bo v prihodnje potrebno spodbujati, da bodo bolj samoiniciativno predlagali vsebine izobraževanj, da bodo imeli občutek, da lahko pri tem sodelujejo in predlagajo spremembe
- Učitelje bo potrebno spodbuditi, da se bodo bolj izobraževali tudi na področju informacijsko komunikacijske tehnologije
- Domače učitelje je potrebno čim bolj motivirati, da bi delili svoje znanje, izkušnje in poglede ter jih posredovali svojim kolegom

IV. RAZLIČNI PROJEKTI V ŠOLI (inovacijski in drugi projekti)

Kot zadnje področje smo se osredotočili predvsem na različne projekte, ki se ali so se izvajali na šoli. Zanimalo nas je koliko inovacijskih ali drugih projektov so se učitelji že udeležili, kako se seznanjajo s projekti, kateri učinki projekta so pomembni in kje so po njihovem mnenju vidne spremembe sodelovanja v projektih. Na koncu so imeli učitelji možnost izraziti svoje mnenje in predvsem predlagati spremembe, ki so potrebne za boljše in kvalitetno izobraževanje in razvoj učiteljev.

Na tem področju želimo dosegati naslednji standard kakovosti:

Šola si prizadeva, da bi se čimveč učiteljev vključilo v razne projekte, ki bi gradili na kakovosti pouka in dela z učenci, starši in s tem tudi na dobrih odnosih med kolegi. Prizadevamo si, da bi projekti pripomogli k dvigu strokovnosti, avtonomnosti in lastne aktivnosti učiteljev ter s tem omogočili več timskega dela z razvijanjem osebnih in skupnih ciljev.

UGOTOVITVE IZ IZBRANIH PODATKOV

Večina učiteljev (66%) se je do sedaj udeležila že več projektov, kar pomeni, da radi sodelujejo pri različnih projektih, se kaj novega naučijo in tako pridobijo nova znanja in izkušnje. Učitelji informacije za vključevanje in sodelovanje pri projektih včasih iščejo preko interneta (64%), ali jih dobijo z druge šole (80%). Informacije pa iščejo oz. pridobivajo tudi preko različnih institucij kot sta zavod RS za šolstvo in Ministrstvo za šolstvo (54%). Pobuda za vključevanje v projekte pa prihaja predvsem s strani učiteljev samih (60%) ali s strani kolegov (54%) tudi vodstvo šole ter svetovalni delavci (53%) so tisti, ki večkrat dajejo pobudo za vključevanje v projekte. Manj pa učitelji za seznanjanje z možnostmi sodelovanja v projektih uporabljajo strokovne revije (30%) in osebni stik z izvajalci (26%). Učitelji uporabljajo različne vire, kjer se informirajo o možnostih za sodelovanje v različnih projektih. Sodelovanje v projektih prinaša različne učinke. Po mnenju učiteljev s sodelovanjem v projektu pridobivajo predvsem nova znanja in veščine (84%), si dvigajo strokovno avtonomijo (56%) ter so bolj aktivni pri delu (54%). Delo in sodelovanje v projektih prinaša vidne spremembe in s tem tudi napredek delavcev šole. Učitelji so mnenja, da je napredek viden predvsem pri kvaliteti izvajanja pouka (70%), izmenjavi izkušenj, idej med sodelavci šole, timskega delu (64%), večji povezanosti kolektiva (54%) ter boljši komunikaciji (46%). Zanimivo je, da učitelji med napredek ne uvrščajo razvijanja osebnih ciljev, uresničevanja skupnih ciljev izboljšanja vpogleda v delo šole ter prispevanje k bolj odprti izmenjavi mnenj med delavci šole.

UGOTOVITVE IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠANJE:

Učitelji se radi udeležujejo in sodelujejo v različnih projektih, kar pomeni, da želijo pridobiti nova znanja in izkušnje ter s tem prispevati k boljši praksi. Učitelji uporabljajo različne vire, kjer se seznanjajo oz. informirajo o možnostih za sodelovanje v različnih projektih. Med pomembnimi viri so predvsem internet, informacije kolegov iz drugih šol, sporočila raznih institucij kot sta to Zavod za šolstvo in ministrstvo. Pomemben vir informacij pa so po mnenju učiteljev tudi svetovalni delavci oz. svetovalna služba. Pobuda za vključevanje v projekte prihaja predvsem s strani učiteljev samih ali pa jih spodbujajo tudi njihovi kolegi. Vodstvo in svetovalni delavci so velikokrat tisti kader, ki spodbuja učitelje, da bi se vključevali v različne projekte. Učitelji s sodelovanjem v različnih projektih pridobivajo nova znanja in veščine, si izboljšujejo in dvigajo strokovno avtonomijo, ki pomembno vpliva na delavce šole. Poleg tega pa so pri delu bolj aktivni, saj skušajo bolj spodbujati tudi svojo lastno aktivnost. Vendar pa se je izkazalo, da sodelovanje v projektih ne prinaša skupnega reševanja metodično didaktičnih vprašanj. Delo in sodelovanje v projektih lahko prinaša vidne spremembe oz. napredek delavcev šole. Učitelji se zavedajo, da je sodelovanje pomembno in

vidijo napredek predvsem pri kvaliteti izvajanja pouka, izmenjavi izkušenj, idej med sodelavci šole, večjo povezanost kolektiva, bolj kakovostno timsko delo ter boljša komunikacijo. Ne vidijo pa bistvenih sprememb pri postavljanju oz. uresničevanju skupnih in osebnih ciljev, spodbujanju svojih sodelavcev, izboljšanju vpogleda v delo šole ter nimajo občutka, da to sodelovanje kakorkoli prispeva k bolj odprti izmenjavi mnenj med sodelavci šole.

Predlogi za izboljšanje:

- Učitelje bi morali še bolj spodbujati k vključevanju v različne projekte
- Učiteljem bi bilo potrebno dati več možnosti, da sami predlagajo, iščejo ali organizirajo nove projekte, se drug od druga učijo ter gradijo na skupnih ciljih

Kot zadnje bomo izpostavili še **učiteljeve predloge za spremembe** na izobraževalnem področju.

- Znanje, ki ga učitelji pridobijo na izobraževanjih bi se moralo bolj širiti med sodelavci
- Več konkretnih znanj, manj teorije
- Dvigniti je potrebno avtonomijo delavcev šole
- Projekti ne bi smeli biti sami sebi namen
- Na seminarje naj ne bi hodil le en predstavnik in s tem poročal drugim, saj moraš seminar doživeti in s pogovorom s sodelavci lahko ideje zaživijo tudi v razredu
- Več komunikacije znotraj aktiva oz. več srečanj, več povezanosti med učitelji, bolj topel odnos in prijetno vzdušje, saj v pozitivnem okolju človek veliko lažje dela in ustvarja
- Izobraževanje bi moralo potekati v manjših skupinah v obliki delavnic (ob različnih terminih)
- Več skupinskih izobraževanj, več dela s kolektivom, osebno rastjo/izkušnjami
- Več seminarjev iz didaktike
- Izobraževanja bi se morala zaključiti do najkasneje 19.00 ure in bi lahko potekala konec avgusta, ko je več časa
- Več ponudbe izobraževanj na področju specifičnih učnih težav
- Na seminar bi se moral prijaviti ne glede na ceno in dan v tednu
- Več hospitacij oz. prikazov dobre prakse med samimi učitelji
- Več medpredmetnih povezovanj
- Nenehno uvajanje sprememb je utrujajoče, potrebno je kakšno leto umirjenega in kvalitetnega dela (potrebno je učiteljem omogočiti, da najdejo sebe)

PRILOGE

1. **SAMOEVALVACIJSKI VPRAŠALNIK** – STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE IN RAZVOJ UČITELJEV

2. **PODATKI** – OBDELAVA SAMOEVALVACIJSKEGA VPRAŠALNIKA